

Minister Przemysłu

Marzena Czarnecka

BM I.053.8.2025.TŚ

Katowice, 2025-01-30 r.

**Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP**

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 7324 poseł Jolanty Zięby-Gzik w sprawie transformacji energetycznej podregionu bełchatowskiego, uprzejmie informuję:

Jednym z warunków umożliwiających skorzystanie ze środków jakie zostały przewidziane dla regionów węglowych w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji było przygotowanie Terytorialnych Planów Sprawiedliwej Transformacji, które uzyskały akceptację Komisji Europejskiej. Województwo łódzkie również przygotowało Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji, który został przyjęty przez Zarząd Województwa uchwałą nr 317/23 z dnia 14 kwietnia 2023 r. Natomiast został zatwierdzony decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej nr C(2022) 9072 z dnia 5 grudnia 2022r. i dokument jest częścią przyjętego Uchwałą ZWŁ 1119/22 z dnia 28 grudnia 2022 roku programu regionalnego Fundusze Europejskie dla łódzkiego 2021- 2027 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko do programu regionalnego Fundusze Europejskie dla łódzkiego 2021-2027 (zgodnie z informacją zawartą na stronie internetowej strategia.lodzkie.pl). Dokument ten zawiera m.in: opis spodziewanego procesu transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu, zgodnie z celami krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu oraz innych istniejących dokumentów; harmonogram zaprzestania lub ograniczenia wydobywania węgla kamiennego i brunatnego lub wytwarzanie energii elektrycznej w instalacjach węglowych; opis terytoriów, które zgodnie z przewidywaniami będą najbardziej dotknięte negatywnymi skutkami transformacji; ocenę skutków gospodarczych, społecznych i terytorialnych przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu; potrzeby i cele w zakresie rozwoju do 2030 r. służącego osiągnięciu neutralności klimatycznej; rodzaje planowanych działań i operacji; opis procesu partycypacji społecznej, monitoringu i ewaluacji. W odniesieniu do polityki energetycznej szczebla rządowego, jej koordynacja oraz główne dokumenty jak KPEiK (Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu) oraz PEP (Polityka Energetyczna Państwa) znajdują się w gestii Ministra Klimatu i Środowiska.

Jednocześnie należy podkreślić, iż Rząd Polski podejmuje szereg działań mających na celu zapewnienie efektywnego wykorzystania środków unijnych na cele związane ze sprawiedliwą i efektywną transformacją energetyczną. W ramach tych działań szczególną rolę odgrywają fundusze unijne, w tym Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (Just Transition Fund) oraz inne instrumenty finansowe w ramach polityki spójności i Nowego Zielonego Ładu (European Green Deal). Mają one za zadanie wspieranie regionów

najbardziej dotkniętych procesem dekarbonizacji, szczególnie w sektorze węgla i energetyki węglowej. Fundusze te są przeznaczone są m.in. na tworzenie nowych miejsc pracy w regionach, które najbardziej odczują skutki transformacji energetycznej; reindustrializację i rozwój technologii zielonej energii, w tym odnawialnych źródeł energii, technologii związanych z magazynowaniem energii oraz efektywnością energetyczną, a także na szkolenia pracowników oraz wsparcie w zakresie przekwalifikowania zawodowego w obszarze zielonych technologii.

W ramach polityki energetycznej Polski, rząd dąży do intensywnego wykorzystania środków unijnych na inwestycje w odnawialne źródła energii (OZE), w tym fotowoltaikę, energetykę wiatrową, biomasę oraz technologie związane z magazynowaniem energii poprzez rozwój infrastruktury energetycznej związanej z OZE, przekształcenie sieci energetycznych w bardziej elastyczne, umożliwiające lepszą integrację z odnawialnymi źródłami energii. Dodatkowo w ramach polityki transformacji energetycznej, Polska przeznacza środki unijne na modernizację sektora transportowego, w tym na zadania związane z promowaniem elektryfikacji transportu, wspierana rozwoju infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych oraz poprawę dostępności transportu publicznego, przyczynia się do rozwój zielonej mobilności i poprawy jakości powietrza w miastach.

Należy podkreślić, że w celu wdrażaniu projektów związanych z transformacją energetyczną Rząd Polski współpracuje z regionalnymi i lokalnymi władzami oraz odpowiednimi instytucjami, które odgrywają kluczową rolę w opracowywaniu strategii i planów rozwoju, które oparte są zasadach zrównoważonego rozwoju i sprawiedliwej transformacji. Istotnym pozostaje również podejmowanie przez Rząd działań w celu monitoringu i oceny skuteczności wykorzystania środków unijnych. Zapewnienie transparentności i efektywności alokacji funduszy jest kluczowe, aby zmaksymalizować korzyści płynące z inwestycji w transformację energetyczną. Reasumując, rząd Polski podejmuje różnorodne działania mające na celu skuteczne wykorzystanie funduszy unijnych w procesie transformacji energetycznej.

Szczególny nacisk kładzie się na zapewnienie sprawiedliwości społecznej, ochronę regionów węglowych oraz na wzmocnienie infrastruktury energetycznej, a także na rozwój zielonych technologii. Łagodzenie skutków transformacji wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie pozostaje priorytetem Ministerstwa Przemysłu. W związku z czym Ministerstwo podczas rozmów z przedstawicielami podmiotów krajowych i zagranicznych, w tym poszczególnych ministerstw, a zwłaszcza Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej podkreśla konieczności utrzymania Funduszu Sprawiedliwej Transformacji w obecnym kształcie, jako osobnego instrumentu w ramach Polityki Spójności po 2027 r.

Należy podkreślić, że Ministerstwo Przemysłu już w czerwcu ubiegłego roku skierowało na Komitet Spraw Europejskich uwagi do przedstawionego przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej podejścia do Funduszu Sprawiedliwej transformacji ujętego w projekcie dokumentu „Stanowiska Rządu w sprawie roli spójności w UE i przyszłości polityki spójności po 2027 roku”. Ministerstwo Przemysłu podkreśliło, iż „Rząd RP powinien postulować utrzymanie Funduszu Sprawiedliwej Transformacji w obecnej postaci, nie w postaci „tradycyjnej polityki spójności Unii Europejskiej z wykorzystaniem dobrych praktyk Funduszu Sprawiedliwej Transformacji”. Rząd RP powinien również stać na stanowisku, że

utrzymanie Funduszu Sprawiedliwej Transformacji w obecnej formie jest konieczne dla regionów wydobywczych”. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej w przekazywanych wyjaśnieniach m.in. Prezydentowi Miasta Bełchatowa wskazuje, że „Rząd RP będzie postulował przeznaczenie środków na kontynuowanie procesu transformacji regionów górniczych w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu. Oddzielną kwestią pozostaje czy wsparcie to miałyby być realizowane w ramach FST czy w ramach tradycyjnej polityki spójności UE z wykorzystaniem dobrych praktyk z wdrażania FST w ramach obecnych wieloletnich ram finansowych UE na lata 2021-2027.”

Ponadto w korespondencji skierowanej do Ministerstwa Przemysłu akcentuje, że stanowisko w zakresie polityki spójności po roku 2027 obejmuje wszystkie aspekty zgłaszane przez Ministerstwo Przemysłu „Stanowisko Rządu w sprawie roli spójności w UE i przyszłości polityki spójności po 2027 roku”, które adresuje wyzwania podnoszone przez Ministerstwo Przemysłu, zostało przyjęte w dniu 3 października 2024r. przez Komitet ds. Europejskich Rady Ministrów. Stanowisko to nie przesądza kwestii utrzymania FST w niezmienionej formie, ale wskazuje priorytety Polski, co do koniecznych do zaadresowania wyzwań, które uznajemy za szczególnie ważne z punktu widzenia dalszego zrównoważonego rozwoju naszego kraju, w tym sprawiedliwej transformacji”. Ministerstwo Przemysłu stoi na stanowisku, iż jego uwagi nie zostały należycie ujęte w wyżej wskazanym dokumencie, tj. projekcie „Stanowiska Rządu w sprawie roli spójności w UE i przyszłości polityki spójności po 2027 roku” oraz ujęcia wyzwań stojących przed Ministerstwem Przemysłu w kontekście prowadzonej transformacji regionów. Ministerstwo Przemysłu nadal będzie akcentowało konieczność utrzymania Funduszu Sprawiedliwej Transformacji w obecnej formie w celu zapewnienia narzędzi niezbędnych dla celów łagodzenia transformacji poszczególnych regionów w tym regionu bełchatowskiego aby zapewnić pomyślną i społecznie akceptowalną transformację mając na uwadze uwarunkowania społeczne, gospodarcze i środowiskowe transformacji.

Z wyrazami szacunku

Marzena Czarnecka

Minister

2025-01-30

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów